

Raport z działań szkoły przygotowującej się do panelu koleżeńskiego *

(Prosimy o przesyłanie materiałów nie dłuższych niż 13 stron – 1 strona informacji ogólnych, po 6 stron na cel. Pytania, które znajdują Państwo w raporcie, mogą być pomocne podczas jego wypełniania. Wszystkie cele prosimy opisać według podanego schematu. Pytania pomocnicze zamieszczone w raporcie oraz uwagi organizacyjne prosimy usunąć po zakończeniu prac nad jego wypełnianiem.)

Ogólne informacje o szkole:

Nazwa szkoły i dane adresowe (także www): Zespół Szkół nr 7 im. 16. Pułku Ułanów Wielkopolskich, ul. Waryńskiego 1, 85–320 Bydgoszcz, www.zsnr7.net
Rok założenia: 1963
Liczba oddziałów: 32
Liczba uczniów: 456
Liczba nauczycieli: 74
Organ prowadzący: Miasto Bydgoszcz
Organ przedstawicielski rodziców: Rada Rodziców przy Zespole Szkół nr 7 w Bydgoszczy

Krótką charakterystyka szkoły

W Zespole Szkół nr 7 im. 16. Pułku Ułanów Wielkopolskich funkcjonują trzy szkoły:

- Szkoła Podstawowa nr 48 - jest to masowa szkoła podstawowa, w której działają klasy dla dzieci słabosłyszących (20 oddziałów, w tym 2 dla dzieci słabosłyszących),
- Gimnazjum nr 36 dla dzieci słabosłyszących (6 oddziałów),
- XVII Liceum Ogólnokształcące dla młodzieży słabosłyszącej (6 oddziałów).

Dzieci słabosłyszące uczą się w klasach liczących od 4 do 8 uczniów. Lekcje prowadzą nauczyciele – surdopedagodzy. Program nauczania jest dostosowany do możliwości i potrzeb uczniów słabosłyszących. W szkole pracują logopedzi. Ich pomoc jest bardzo potrzebna osobom niedosłyszącym, bo dzięki niej mają one gwarancję ustawicznego rozwoju mowy. Szkoła oferuje terapie z pedagogami oraz specjalne zajęcia, pomagające uczniom dostosować się do normalnego funkcjonowania. W razie problemów z nauką uczeń naszej szkoły może liczyć na pomoc nauczyciela - rewalidatora.

Atuty naszej szkoły to:

- znakomite warunki lokalowe, budynek szkoły na miarę XXI wieku,
- najnowocześniejsza w Bydgoszczy hala sportowa umożliwiająca uprawianie sportu przez cały rok,
- wykwalifikowana, doświadczona i przyjazna uczniom kadra pedagogiczna,
- wyposażone w wysokiej jakości tablice multimedialne wszystkie sale nauczania wczesnoszkolnego,
- szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych i kółek zainteresowań,
- najnowocześniejszy w bydgoskich placówkach oświatowych system monitoringu zwiększający bezpieczeństwo młodzieży,
- możliwość korzystania z szafek przez wszystkich uczniów,
- pracownie komputerowe z szybkim dostępem do Internetu,
- czytelnia multimedialna z dostępem do Internetu,
- dzienniczek internetowy,
- opieka pedagogiczna, psychologiczna i logopedyczna,
- stołówka szkolna,
- świetlica czynna w godzinach 7.15 - 16.30,
- sanitariaty dostosowane dla małych dzieci,
- opieka pielęgniarki szkolnej i stomatologa.

Aktywności SUS, w których szkoła uczestniczyła w ciągu ostatnich dwóch lat (panele koleżeńskie, spotkania

* Dla szkół, które kończyły szkolenia w ścieżce SUS-OK „Doskonalenie metod nauczania i oceniania”:

- Jeden cel musi dotyczyć oceniania kształtującego
- Podczas wizyty panelowej szkoła prezentuje co najmniej jedną lekcję z elementami oceniania kształtującego

regionalne, konferencje, współpraca z mentorem):

Aktywności SUS, w których szkoła uczestniczyła w ciągu ostatnich dwóch lat (panele koleżeńskie, spotkania regionalne, konferencje, współpraca z mentorem):

- szkolenie dla nauczycieli prowadzone przez trenera SUS (p. Gabrielę Ledachowicz) – sierpień 2010,
- roczne internetowe szkolenie – lider SUS (październik 2010 r. – czerwiec 2011 r.), w szkoleniu brały udział 4 osoby (D. Kozicka, B. Kolak-Szlęzak, A. Lewandowska, B. Lubojemski),
- szkolenie OK – A. Szymańska, M. Potarzyńska (październik 2010 r.),
- szkoleniowa Rada Pedagogiczna dla nauczycieli prowadzona przez uczestników wcześniejszych kursów (październik 2010),
- systematycznie (po każdym module) prowadzone były spotkania w zespołach przez przyszłych liderów SUS (cały rok),
- Rada Pedagogiczna podsumowująca pracę OK,
- Manual dla Dyrektora w programie SUS: ścieżka „Doskonalenie metod nauczania i oceniania”(2-3.09.2011 r.),
- szkolenie dla diagnostów „Profil szkoły” (2-3.12.2011 r.),
- praca grup fokusowych, panel (13.01 – 1.02.2012 r.),
- szkolenie dla ewaluatorów „Procedura SUS w szkole” (2-3.03.2012 r.),
- szkoleniowe / informacyjne rady pedagogiczne (15.09.2011 r., 21.12.2011 r., 7.02.2012 r., 28.03.2012 r.),
- kurs internetowy – rzecznik, diagności, ewaluatorzy (październik 2011 r. – styczeń 2013 r.).

Cele wybrane przez szkołę

Dział i obszar: Efekty kształcenia i wychowania / Aktywność ucznia:

Cel I. Stosowanie przez nauczycieli IZ motywuje uczniów do większej aktywności na zajęciach.

Dział i obszar: Organizacja i zarządzanie / Szkoła jako miejsce nauki:

Cel II. Szkoła jest dla uczniów bezpiecznym miejscem nauki.

CEL 1.

Zakres stosowania OK:

Zgodnie z wewnątrzszkolnymi ustaleniami przez Dyrektora Szkoły oraz Radę Pedagogiczną, nauczyciele, w roku szkolnym 2010/2011, stosowali systematycznie dwa elementy oceniania kształtującego, a mianowicie:

- NACOBZU,
- informację zwrotną.

W obecnym roku szkolnym (2011/2012) kontynuujemy: NACOBZU, informację zwrotną we wszystkich klasach: I-II SP, IV-V SP, I-II Gim oraz I-II LO, na różnych przedmiotach.

Ponadto każdy z nauczycieli może stosować pozostałe elementy OK zgodnie ze swoim upodobaniem.

1. Uzasadnienie wyboru celu:

Szkoła wybrała właśnie ten cel, ponieważ większość podmiotów szkolnych (nauczyciele, uczniowie, rodzice) wskazywało na potrzebę poprawy tego obszaru. Okazało się, że nie wszyscy nauczyciele stosują IZ, nie zawsze jest ona stosowana poprawnie. Ponadto wybranie tego celu jest uzasadnione kontynuowaniem wcześniej podjętych działań związanych ze stosowaniem oceniania kształtującego. Istotnym również argumentem jest chęć poprawy wyników nauczania potwierdzonych sprawdzianem oraz egzaminami gimnazjalnym i maturalnym. Uważamy/uznaliśmy, że informacja zwrotna jest dobrym narzędziem do osiągnięcia tego celu.

Rodzice i uczniowie uczestniczyli przy wyborze celów na poziomie określania profilu szkoły – grupy fokusowe, panel (określenie mocnych i słabych stron z podkreśleniem przez uczestników zagadnień priorytetowych, wstępne określenie dwóch celów pracy).

2. Wybrane dowody/wskaźniki^[AA3]

Cel I:

1. Liczba / % nauczycieli stosujących IZ.
2. Częstotliwość oraz formy udzielania uczniowi IZ przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów.
3. Opinia nauczycieli na temat IZ jako czynnika stymulującego aktywność uczniów na zajęciach.
4. Opinia uczniów na temat IZ jako czynnika zwiększającego ich aktywność na zajęciach.

3. Sposób zbadania stanu początkowego:

Kurs internetowy „Doskonalenie pracy szkoły”

2

Narzędzia, które wykorzystano do badania stanu początkowego w zakresie dowodów celu I:

- a) kwestionariusze ankiet.

Badaniem objęto:

1. Cel I (ankiety):

- a) uczniów klas drugich (2a, 2b, 2c, 2d /60) i piątych (5a, 5b, 5c / 47) SP – 107,
b) drugich Gim – 10,
c) drugich LO – 14,
d) nauczycieli – 39.

131

4. Nazwiska osób w Zespole Zadaniowym do Spraw Pierwszego Celu i sposób działania:

Zespół zadaniowy 1.: lider – Paweł Sawicki; członkowie: Bernadeta Kęczkowska, Magdalena Tokarczyk, Dorota Hundt-Wojtowicz.[AA4]

Zespół już pracował przy badaniu stanu początkowego. Spotkania zespołu bezpośrednie i on – line (zgodnie z harmonogramem). Od lutego 2013 r. zespół będzie spotykał się cyklicznie, co 2 miesiące lub częściej (w zależności o potrzeb). Na spotkaniach będzie się odbywała dyskusja i analiza realizowanych treści. Członkowie ZZ 1 przedstawiają notatki lub sprawozdania z monitorowanych zadań. W spotkaniach będzie uczestniczyć koordynator SUS, który razem z ZZ 1 dokona ewaluacji przeprowadzonych działań.[AA6]

5. Wyniki badania stanu początkowego:

a) cel I:[AA7]

	Dowód	Termin zbadania stanu początkowego	Wynik
1.	Liczba / % nauczycieli stosujących IZ w ogóle i w odniesieniu do liczby uczniów	21 – 25.05.2012 r.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 31 /79,49%/ nauczycieli stosuje IZ; ➤ 8 /20,51% /nauczycieli nie stosuje IZ; ➤ 26 /83,87%/ nauczycieli stosuje IZ wobec wszystkich uczniów; ➤ 5/16,13%/ nauczycieli stosuje IZ tylko wobec uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych.
2.	Częstotliwość oraz formy udzielania IZ przez nauczycieli	21 – 25.05.2012 r.	<p>Częstotliwość:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ 17 /54,84%/ nauczycieli stosuje IZ na większości lekcji; ➤ 12 /38,71%/ nauczycieli stosuje IZ jako komentarz do każdej pracy klasowej; ➤ 13 /41,94%/ nauczycieli stosuje IZ jako komentarz do każdego sprawdzianu/kartkówki; ➤ 12 /38,71%/ nauczycieli stosuje IZ jako komentarz do każdego pisemnego zadania domowego; ➤ 7 /22,58%/ nauczycieli stosuje IZ jako komentarz do każdego ustnego zadania domowego; ➤ 8 /25,81%/ nauczycieli stosuje IZ na zakończenie pewnego etapu, np. działu wiedzy; ➤ 7 /22,58%/ nauczycieli stosuje IZ na zakończenie semestru; ➤ 7/22,58%/nauczycieli stosuje IZ na zakończenie roku szkolnego. <p>Formy IZ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ 10 /32,26%/ nauczycieli stosuje IZ tylko w formie ustnej; ➤ 3 /9,68%/ nauczycieli stosuje IZ tylko w formie pisemnej; ➤ 18 /58,06%/ nauczycieli stosuje IZ w formie ustnej i pisemnej (w zależności od potrzeb).
3.	Opinia nauczycieli na temat IZ jako czynnika stymulującego aktywność uczniów na zajęciach	21 – 25.05.2012 r.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 15 /48,38%/ nauczycieli twierdzi, że stosowanie IZ w <u>dużym stopniu</u> motywuje uczniów do większej aktywności podczas zajęć; ➤ 16 /51,62%/ nauczycieli twierdzi, że stosowanie IZ w <u>niewielkim stopniu</u> motywuje uczniów do większej aktywności podczas zajęć;

4.	Opinia uczniów na temat IZ jako czynnika zwiększającego ich aktywność na zajęciach	21 – 25.05.2012 r.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 75 /18,32%/ uczniów twierdzi, że informacje przekazywane przez nauczyciela <u>przeważnie</u> sprawiają, że chętniej pracują na lekcji; ➤ 48 /36,64%/ uczniów twierdzi, że informacje przekazywane przez nauczyciela <u>przeważnie nie</u> sprawiają, że chętniej pracują na lekcji; ➤ 8 /6,11%/ uczniów twierdzi, że informacje przekazywane przez nauczyciela <u>nie mają wpływu</u> na ich aktywność podczas zajęć;
----	---	--------------------	---

6. Zakładany wynik kryterium sukcesu (jaki stan szkoła chciałaby osiągnąć):

Cel I:

Dowód	Wynik badania stanu początkowego	Kryterium sukcesu
1. Liczba nauczycieli stosujących IZ w ogóle i w odniesieniu do liczby uczniów	31/79,49% nauczycieli stosuje IZ 8/20,51% nauczycieli nie stosuje IZ 26/83,87% nauczycieli stosuje IZ wobec wszystkich uczniów 5/16,13% nauczycieli stosuje IZ tylko wobec uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych	90 % nauczycieli stosuje IZ 10 % nauczycieli 90 % nauczycieli 10 % nauczycieli
2. Częstotliwość oraz formy udzielania IZ przez nauczycieli	Częstotliwość 17/54,84% nauczycieli stosuje IZ na większości lekcji 13/41,94% nauczycieli stosuje IZ jako komentarz do wybranych sprawdzianów/kartków 12/38,71% nauczycieli stosuje komentarz do wybranych pisemnych zadań domowych 7/22,58% nauczycieli stosuje IZ jako komentarz do wybranych ustnych zadań domowych 8/25,81% nauczycieli stosuje IZ na zakończenie pewnego etapu, np.: działu wiedzy Formy 10/32,26% nauczycieli stosuje IZ w formie ustnej 3/9,68% nauczycieli stosuje IZ w formie pisemnej 18/58,06% nauczycieli stosuje IZ w formie ustnej i pisemnej (w zależności od potrzeb)	70 % nauczycieli 50 % nauczycieli 50 % nauczycieli 40 % nauczycieli 40 % nauczycieli 50 % nauczycieli 25 % nauczycieli 70 % nauczycieli
3. Opinia nauczycieli na temat IZ jako czynnika stymulującego aktywność uczniów na zajęciach	15/48,38% nauczycieli twierdzi, że stosowanie IZ w dużym stopniu motywuje uczniów do większej aktywności podczas zajęć 16/51,62% nauczycieli twierdzi, że stosowanie IZ w niewielkim stopniu motywuje uczniów do większej aktywności podczas zajęć	65 % nauczycieli 35 % nauczycieli
4. Opinia uczniów na temat IZ jako czynnika zwiększającego ich aktywność na zajęciach	75/57,25% uczniów twierdzi, że informacje przekazywane przez nauczyciela przeważnie sprawiają, że chętniej pracują na lekcji 48/36,64% uczniów twierdzi, że informacje przekazywane przez nauczyciela przeważnie nie sprawiają, że chętniej pracują na lekcji	70 % uczniów 25 % uczniów

	8/6,11% uczniów twierdzi, że informacje przekazywane przez nauczyciela nie mają wpływu na ich aktywność na lekcji	5 % uczniów
--	---	-------------

7. Plan działań:

Cel I: Stosowanie przez nauczycieli IZ motywuje uczniów do większej aktywności na zajęciach.

Zadania szczegółowe (CO ?)	Sposoby realizacji (JAK ?)	K R	Czas wykonywania zadania od... do...	Osoby wykonujące zadanie	Osoba odpowiedzialna za koordynowanie i monitorowanie zadania	Sposoby i terminy monitorowania
1. Wymiana doświadczeń ze stosowaniem IZ w praktyce	1. Spotkania nauczycieli uczących w klasach 3 i 6 SP oraz klasach 3 Gimnazjum i LO w zespołach przedmiotowych	K	XI 2012 - VI 2013	Wszyscy nauczyciele uczący w tych klasach	Magdalena Tokarczyk Jarosław Szczepaniak	Obserwacja [AA13] spotkań i rozmowy z nauczycielami po spotkaniach Luty 2013 Kwiecień 2013
	2. Opracowanie co najmniej dwóch scenariuszy godzin wychowawczych na temat znaczenia IZ jako czynnika motywującego uczniów do aktywności na lekcji	R	XI 2012 – V 2013	Wychowawcy klas 3 i 6 SP oraz klas 3 Gim i LO i chętni wychowawcy pozostałych klas	Bernadeta Kęczkowska Jarosław Szczepaniak	Sprawozdanie i analiza scenariuszy Luty 2013 Maj 2013
	3. Szkolenie on-line dla nauczycieli dotyczące udzielania IZ ustnej i pisemnej [AA12] – przypomnienie zagadnienia – nauczyciele byli szkoleni w roku 2010/2011 (wykorzystanie m.in. „Ocenianie kształtujące: Dzielmy się tym, co wiemy! Zeszyt trzeci: Informacja zwrotna)	R	XII 2012	Wszyscy nauczyciele	Paweł Sawicki Jarosław Szczepaniak	Ewaluacja na Radzie Pedagogicznej I 2013
2. Rozmowy [AA14] i [AA15] ankiety dla uczniów na temat wpływu IZ na ich aktywność na lekcji	1. Przeprowadzenie godzin wychowawczych na temat znaczenia IZ (ustnej i pisemnej) jako czynnika motywującego uczniów do aktywności na lekcji. Rozmowy z uczniami.	R	XI 2012 – V 2013	Wychowawcy klas 3 i 6 SP oraz klas 3 Gim i LO	Dorota Hundt – Wojtowicz Jarosław Szczepaniak	Rozmowy z uczniami, analiza zapisów w dziennikach lekcyjnych Marzec 2013 Maj 2013
	2. Opracowanie i przeprowadzenie ankiet badających wpływ IZ na aktywność uczniów na lekcji.	K	I-VI 2013	Członkowie ZZ	Paweł Sawicki Jarosław Szczepaniak	Sprawdzenie kwestionariuszy ankiet
	3. Omówienie [AA17] ankiet i wyciągnięcie wniosków na	R	VIII 2013	Członkowie ZZ	Paweł Sawicki Jarosław	Analiza wniosków. Po spotkaniu RP

	Radzie Pedagogicznej podsumowującej					
--	--	--	--	--	--	--

8. Co w wyniku monitorowania:

Udało się: Przypomnienie nauczycielom zasad dotyczących udzielania IZ w formie ustnej i pisemnej – wskazują na to wyniki ankiety ewaluacyjnej.[AA26]

Nie udało się:

Zmieniono:

Po szkoleniach liderów i analizie zasad dotyczących IZ zmieniliśmy zakres stosowania – zrezygnowaliśmy ze stosowania IZ na zakończenie semestru i roku szkolnego.

9. Termin i wyniki badania stanu końcowego (*Badanie przeprowadzone tymi samymi narzędziami co stan początkowy*):

	Dowód	Wynik stanu początkowego	Zakładany wynik kryterium sukcesu	Wynik stanu końcowego	Termin zbadania stanu końcowego
1.	Liczba nauczycieli stosujących IZ w ogóle i w odniesieniu do liczby uczniów	31/79,49% nauczycieli stosuje IZ 8/20,51% nauczycieli nie stosuje IZ 26/83,87% nauczycieli stosuje IZ wobec wszystkich uczniów 5/16,13% nauczycieli stosuje IZ tylko wobec uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych	90 % nauczycieli stosuje IZ 10 % nauczycieli 90 % nauczycieli 10 % nauczycieli	39/100 % nauczycieli w pracy z uczniami stosuje IZ 35/89,74 % nauczycieli stosuje IZ wobec wszystkich uczniów 2/5,12 % nauczycieli stosuje IZ tylko wobec uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych	24.06.2013 r.

2.	Częstotliwość oraz formy udzielania IZ przez nauczycieli	<p>Częstotliwość 17/54,84% nauczycieli stosuje IZ na większości lekcji</p> <p>13/41,94% nauczycieli stosuje IZ jako komentarz do wybranych sprawdzianów/kartków</p> <p>12/38,71% nauczycieli stosuje komentarz do wybranych pisemnych zadań domowych</p> <p>7/22,58% nauczycieli stosuje IZ jako komentarz do wybranych ustnych zadań domowych</p> <p>8/25,81% nauczycieli stosuje IZ na zakończenie pewnego etapu, np.: działu wiedzy</p> <p>Formy 10/32,26% nauczycieli stosuje IZ w formie ustnej</p> <p>3/9,68% nauczycieli stosuje IZ w formie pisemnej</p> <p>18/58,06% nauczycieli stosuje IZ w formie ustnej i pisemnej (w zależności od potrzeb)</p>	<p>70 % nauczycieli</p> <p>50 % nauczycieli</p> <p>50 % nauczycieli</p> <p>40 % nauczycieli</p> <p>40 % nauczycieli</p> <p>50 % nauczycieli</p> <p>25 % nauczycieli</p> <p>70 % nauczycieli</p>	<p>Częstotliwość 24/61,53 % nauczycieli stosuje IZ na większości lekcji</p> <p>18/46,15 % nauczycieli stosuje IZ jako komentarz do wybranych sprawdzianów/kartków</p> <p>9/23,07 % nauczycieli stosuje komentarz do wybranych pisemnych zadań domowych</p> <p>18/46,15 % nauczycieli stosuje IZ jako komentarz do wybranych ustnych zadań domowych</p> <p>11/28 % nauczycieli stosuje IZ na zakończenie pewnego etapu, np.: działu wiedzy</p> <p>Formy 18/46,15 % nauczycieli stosuje IZ w formie ustnej</p> <p>8/20,51 % nauczycieli stosuje IZ w formie pisemnej</p> <p>20/51,28 % nauczycieli stosuje IZ w formie ustnej i pisemnej (w zależności od potrzeb)</p>	24.06.2013 r.
----	---	---	---	--	---------------

3.	Opinia nauczycieli na temat IZ jako czynnika stymulującego aktywność uczniów na zajęciach	15/48,38% nauczycieli twierdzi, że stosowanie IZ w dużym stopniu motywuje uczniów do większej aktywności podczas zajęć 16/51,62% nauczycieli twierdzi, że stosowanie IZ w niewielkim stopniu motywuje uczniów do większej aktywności podczas zajęć	65 % nauczycieli 35 % nauczycieli	22/56,41 % nauczycieli twierdzi, że stosowanie IZ w dużym stopniu motywuje uczniów do większej aktywności podczas zajęć 16/41,02% nauczycieli twierdzi, że stosowanie IZ w niewielkim stopniu motywuje uczniów do większej aktywności podczas zajęć	24.06.2013 r.
4.	Opinia uczniów na temat IZ jako czynnika zwiększającego ich aktywność na zajęciach	75/57,25% uczniów twierdzi, że informacje przekazywane przez nauczyciela przeważnie sprawiają, że chętniej pracują na lekcji 48/36,64% uczniów twierdzi, że informacje przekazywane przez nauczyciela przeważnie nie sprawiają, że chętniej pracują na lekcji 8/6,11% uczniów twierdzi, że informacje przekazywane przez nauczyciela nie mają wpływu na ich aktywność na lekcji	70 % uczniów 25 % uczniów 5 % uczniów	75/72,11 % uczniów twierdzi, że informacje przekazywane przez nauczyciela przeważnie sprawiają, że chętniej pracują na lekcji 11/10,57 % uczniów twierdzi, że informacje przekazywane przez nauczyciela przeważnie nie sprawiają, że chętniej pracują na lekcji 19/18,26 % uczniów twierdzi, że informacje przekazywane przez nauczyciela nie mają wpływu na ich aktywność na lekcji	03-07.06.2013 r.

10. Wnioski z badań:

Kryteria sukcesu zostały spełnione w dużym stopniu. 100 % nauczycieli stwierdziło w badaniu końcowym, że stosuje IZ a prawie 90 % stosuje ją wobec wszystkich uczniów. 72 % uczniów jest przekonanych, że IZ zwiększa ich aktywność na lekcjach.

Innym szkołom warto polecić przeprowadzenie szkolenia on-line dla nauczycieli dotyczącego IZ ustnej i pisemnej. Dzięki niemu wielu nauczycieli zainteresowało się IZ oraz pogłębiło swoją wiedzę na ten temat, co z kolei przełożyło się na stosowanie IZ na lekcjach. Uzyskane wyniki wskazują, że wszystkie działania przyniosły w większym lub mniejszym stopniu zamierzone korzyści.

11. Kierunki działań w przyszłości:

Będziemy kontynuowali działania dotyczące tego celu w roku szkolnym 2013/2014, ponieważ poprawa jakości kształcenia nierozdzielnie związana jest z OK. Efektywność OK (m.in. stosowanie IZ) wymaga dłuższego realizowania wypracowanych działań – proces długofalowy. Zostanie opracowany harmonogram działań, które mają utrwalić wprowadzane zmiany i przygotować do „Panelu koleżeńskiego” (termin zgłoszenia – wiosna 2014 r.).

CEL 2.

1. Uzasadnienie wyboru celu:

Szkoła wybrała właśnie ten cel, ponieważ większość podmiotów szkolnych (nauczyciele, uczniowie, rodzice) wskazywało na potrzebę poprawy tego obszaru. Bezpieczeństwo uczniów jest jednym ze stałych priorytetowych celów, dlatego oprócz standardowych działań obowiązujących każdą placówkę oświatową, postanowiliśmy podjąć się szeregu zadań mających poprawić sytuację. Obserwowane zdarzenia, m.in.: łatwość wejścia do szkoły, osoby obce w szkole, zagrożenia w trakcie przerw, agresja uczniów jednoznacznie uzasadniają trafność tego celu.

Rodzice i uczniowie uczestniczyli przy wyborze celów na poziomie określania profilu szkoły – grupy fokusowe, panel (określenie mocnych i słabych stron z podkreśleniem przez uczestników zagadnień priorytetowych, wstępne określenie dwóch celów pracy).

2. Wybrane dowody/wskaźniki^[AA29]

Cel II:

1. Liczba przypadków niebezpiecznych zachowań uczniów (wobec rówieśników i pracowników szkoły) /przemoc psychiczna i fizyczna, akty wandalizmu, obecność substancji psychoaktywnych, używki/.
2. Liczba interwencji Policji i Straży Miejskiej w szkole.
3. Oceny zachowania uczniów (semestr i koniec roku).
4. Opinie uczniów, nauczycieli i rodziców na temat atmosfery i bezpieczeństwa w szkole.
5. Opinie nauczycieli, uczniów i rodziców na temat skuteczności stosowanych w szkole kar i nagród.

3. Sposób zbadania stanu początkowego:

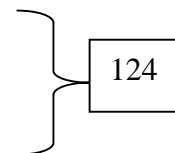
Narzędzia, które wykorzystano do badania stanu początkowego w zakresie dowodów celu II:

- a) kwestionariusze ankiet,
- b) arkusze analizy dokumentacji.

Badaniem objęto:

Cel II (ankiety):

- a) wszyscy uczniowie gimnazjum – 29,
- b) wszyscy uczniowie liceum – 21,
- c) po jednej klasie z każdego poziomu (3d, 4a, 5b, 6d) SP (oprócz pierwszych i drugich – tylko opinia rodziców) – 74,
- d) rodzice wszystkich uczniów (SP, Gim, LO) – 81,
- e) nauczyciele – 40.

4. Nazwiska osób w Zespole Zadaniowym do Spraw Drugiego Celu i sposób działania:

Zespół zadaniowy 2.: lider – Dominika Fąs; członkowie: Iwona Suchomska, Bartosz Lubojemski, Renata Stasiak, Jadwiga Rehmus – Różycka.^[AA30]

Zespół już pracował przy badaniu stanu początkowego.^[AA31] Spotkania zespołu bezpośrednio i on – line (zgodnie z harmonogramem i potrzebami wynikającymi z realizacji kolejnych działań). Zespół spotyka się cyklicznie, raz w miesiącu lub będzie częściej (w zależności o potrzeb). Na spotkaniach ma miejsce dyskusja i analiza realizowanych treści. Członkowie ZZ 2 przedstawiają notatki lub sprawozdania z monitorowanych zadań. Koordynator SUS współuczestniczy w realizacji zadań ZZ 2, a ten na bieżąco dokonuje ewaluacji przeprowadzonych działań.

5. Wyniki badania stanu początkowego:

a) cel II:

Dowód	Termin zbadania stanu początkowego	Wynik

1.	Liczba przypadków niebezpiecznych zachowań uczniów na terenie szkoły	21 – 25.05.2012 r.	UCZNIOWIE (ankieta; liczba / procent wyborów badanych wg poszczególnych kategorii): ➤ Poniżanie słowne (36/29%); ➤ Bicie i pobicie (16/12,9%); ➤ Zastraszanie i groźby (9/7,3%); ➤ Wymuszanie pieniędzy i przedmiotów (3/2,4%).
2.	Liczba interwencji Policji i Straży Miejskiej w szkole.	wrzesień – maj 2011/2012	Policja – 5 / dotyczy Gim, w SP i LO nie było żadnych interwencji (dokumentacja pedagoga).
3.	Oceny zachowania uczniów (semestr i koniec roku).	styczeń 2012 r.	Średnia ocena zachowania ucznia w szkole w pierwszym semestrze roku szkolnego 2011/2012 – 3,98 (arkusze ocen).
4.	Opinie uczniów na temat bezpieczeństwa w szkole.	21 – 25.05.2012 r.	UCZNIOWIE (ankieta): ➤ 64,52% potwierdza, że nie doświadczyło przemocy ze strony innych uczniów; ➤ Uczniowie przyznają, że najczęściej do incydentów łamania regulaminu zachowania dochodzi w czasie przerw szkolnych (32,3%); ➤ Niepokoi, że 41,3% uczniów ma niski poziom zadowolenia ze skuteczności narzędzi i metod szkoły eliminujących codzienne zagrożenia, na pytanie 6 odpowiedzieli oni przecząco.
5.	Opinie uczniów, rodziców i nauczycieli na temat kar i nagród motywujących do poprawy zachowania.	21 – 25.05.2012 r.	➤ 46% uczniów wie, że w szkole istnieje system kar i nagród; ➤ 46,8% rodziców potwierdza, że w szkole istnieje system kar i nagród; ➤ 72,5% nauczycieli potwierdza, że w szkole istnieje system kar i nagród; ➤ 29,8% - uczniów uważa, że nagroda pochwały najbardziej motywuje uczniów do dobrego zachowania.

6. Zakładany wynik kryterium sukcesu (jaki stan szkoła chciałaby osiągnąć):

Cel II:

Dowód	Wynik badania stanu początkowego	Kryterium sukcesu
1. Liczba przypadków niebezpiecznych zachowań uczniów na terenie szkoły	1. Poniżanie słowne 29%	22% uczniów doświadczyło poniżania słownego
	2. Bicie i pobicie 12,9%	10% uczniów doświadczyło bicia i pobicia

	3. Zastraszenie i groźby 7,3%	2% uczniów było zastraszanych i doświadczyli gróźb
	4. Wymuszenia pieniędzy i przedmiotów 2,4%	0% było ofiarą wymuszeń pieniędzy i przedmiotów
	5. Niebezpieczne zachowania /łamanie prawa przez uczniów wymagające interwencji Policji Straży Miejskiej (5 przypadków) – 4,03% [D32]	1% niebezpiecznych zachowań, łamanie prawa przez uczniów wymagające interwencji Policji Straży Miejskiej
2. Oceny zachowania uczniów	Średnia ocen zachowania uczniów w szkole w pierwszym semestrze roku szkolnego 2011/2012 – 3,98	Średnia ocen zachowania uczniów w szkole w pierwszym semestrze roku szkolnego 2012/2013 – 4,2
3. Opinie uczniów na temat bezpieczeństwa w szkole	1. 64,52% uczniów nie doświadczyło przemocy w szkole	78% uczniów nie doświadczyło przemocy w szkole
	2. 41% uczniów niezadowolonych ze skuteczności metod i technik szkoły eliminujących codzienne zagrożenia	30% uczniów niezadowolonych ze skuteczności metod i technik szkoły eliminujących codzienne zagrożenia
	3. 32,3% uczniów doświadczyło przemocy rówieśniczej na przerwach [D33]	17% uczniów doświadczyło przemocy rówieśniczej na [D34]przerwach
4. Opinie uczniów, rodziców nauczycieli na temat kar i nagród motywujących do poprawy zachowania	1. 46% uczniów, 46,8% rodziców, 72,5 % nauczycieli wie, że w szkole istnieje system kar i nagród	100% uczniów, rodziców, nauczycieli wie, że w szkole istnieje system kar i nagród
	2. 29,8% uczniów pochwała motywuje do poprawy zachowania	37% uczniów pochwała motywuje do poprawy zachowania

8. Plan działań:

Cel II: Szkoła jest dla uczniów bezpiecznym miejscem nauki.

Zadania szczegółowe (CO ?)	Sposoby realizacji (JAK?)	K R	Czas wykonywania zadania od... do...	Osoby wykonujące zadanie	Osoby odpowiedzialne za koordynowanie i monitorowanie zadania	Sposoby i terminy monitorowania
Wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności społeczne z zakresu bezpieczeństwa w szkole	Przeprowadzenie cyklu zajęć w ramach godzin wychowawczych o charakterze integracyjnym (min 3), z zakresu agresji i przemocy rówieśniczej (min 3);	K / R	XI 2012 / III 2013 r.	Wychowawcy klas	I-III SP IS 4d,5a,6b BL I-III G RS I-III LO JR	Analiza dokumentacji – wpisy w dziennikach lekcyjnych klas (w szczególności I-III G, I-II LO, 4d, 5a, 6b, 3a); I/IV 2013 r.

	Spotkania uczniów z pracownikami Straży Miejskiej, Policji nt. zasad bezpieczeństwa (kl. III SP – V SP), przepisów o odpowiedzialności karnej, ustawami dotyczącymi demoralizacji i popełniania czynów karalnych przez młodocianych (kl. VI SP, I-III G, I-III LO);	K / R	XII 2012 / II 2013 r.	Pedagodzy	DF	Analiza dokumentacji - wpisy w dziennikach lekcyjnych klas (w szczególności I-III G, I-II LO, 4d,5a,6b,3a); I/III 2013 r.
	Warsztaty i spotkania uczniów ze specjalistami kształtujące umiejętności społeczne (np.: z zakresu komunikacji interpersonalnej, radzenia sobie ze stresem);	R	XII 2012 / VI 2013 r.	Psycholog	DF	Analiza dokumentacji - wpisy w dziennikach lekcyjnych klas (w szczególności I-III G, I-II LO, 4d,5a,6b,3a); V 2013 r.
	Reagowanie wszystkich nauczycieli na drobne przejawy agresji niepoprawnego zachowania z odpowiednim komentarzem;	R	XII 2012 / VI 2013 r.	Nauczyciele	JR	Informacje zwrotne w ramach wywiadu z nauczycielami I 2013 r. VI 2013 r.
Podniesienie bezpieczeństwa uczniów na przerwach	Umożliwienie uczniom (szczególnie z problemami zachowania) spędzania przerw obiadowych aktywnie np.: w sali gimnastycznej, pracowni plastycznej, u pedagoga szkolnego; ww. praca wg ustalonego harmonogramu przez nauczyciela opiekującego się grupą;	R	XII 2012 – VI 2013 r.	Pedagodzy, nauczyciele wf, nauczyciel zajęć artystycznych	BL DF TM	Informacja zwrotna od uczniów na temat przydatności a także poziomu zadowolenia z proponowanej formy spędzania przerw XII 2012 r. II 2013 r. IV 2013r. VI 2013 r.
	Wsparcie[D35] nauczycieli [AA36][AA37]dyżurujących przez pomoc pracownika obsługi odpowiedzialnego za czystość na holach, toaletach podczas przerw;	R	XII 2012 – VI 2013 r.	pracownicy obsługi	DF	Informacja zwrotna od nauczycieli na temat przydatności formy pomocy na przerwach XII 2012 r. II 2013 r. IV 2013r. VI 2013 r.

Wspieranie wychowawców w realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa w szkole	Organizowanie spotkań zespołów wychowawczych (nauczycieli uczących w klasach, gdzie są uczniowie sprawiający problemy wychowawcze) ze specjalistami: terapeutami z P P-P, pracownikami policji, kuratorami;	R	XII 2012 – VI 2013 r. wg potrzeb	Wychowawcy gimnazjum, pedagog gimnazjum	DF	Analiza dokumentacji - sprawozdania ze spotkań lub lista obecności;[AA39] [AA41]Informacja zwrotna od nauczycieli dotycząca przydatności tych spotkań I 2013 r. VI 2013 r.
	Zorganizowanie banku scenariuszy godzin wychowawczych na temat bezpieczeństwa;	R	XII 2012 – VI 2013 r.	Nauczyciel biblioteki, wychowawcy klas, psycholog, pedagog	IS	Kontrola scenariuszy 1 raz w miesiącu
Zwiększenie świadomości i wiedzy rodziców, nauczycieli dotyczących metod i technik szkoły eliminujących codzienne zagrożenia oraz wypracowanie nowych kierunków działań z zakresu podniesienia bezpieczeństwa w szkole (w tym zwiększenie motywującej roli pochwały)	Spotkania z wychowawcami[AA42]: 1. „Szkoła jest dla uczniów bezpiecznym miejscem nauki”. 2. „Motywująca rola pochwały”. 3. Metody i techniki szkoły eliminujące codzienne zagrożenia”.	R	I 2013 – VI 2013 r.	Opiekunowie poziomów klas	IS	Analiza dokumentacji (sprawozdania ze spotkań) II, IV, VI 2013 r.,
	Spotkania z rodzicami[AA43]: 1. „Szkoła jest dla uczniów bezpiecznym miejscem nauki”. 2. Metody i techniki szkoły eliminujące codzienne zagrożenia”.	R	I 2013 – VI 2013 r.	Wychowawcy klas	RS	Analiza dokumentacji (sprawozdań) II 2013 r., VI 2013 r.
	Zorganizowanie banku scenariuszy spotkań z [AA44]rodzicami z zakresu bezpieczeństwa (1 scenariusz w miesiącu);	R	XII 2013 – VI 2013 r.	Zespół	RS	Kontrola scenariuszy 1x w miesiącu;
Wymiana informacji z realizacji zadań dotyczących celu II [AA45]	Spotkania informacyjne z nauczycielami w ramach RP[AA46];[AA47]aktualizowanie tablicy informacyjnej SUS na holu, w pokoju nauczycielskim, informowanie online, wymiana informacji na bieżąco , wg potrzeb, z wychowawcami klas;	R	XII 2013 – VI 2013 r.	Zespół	JR	Analiza dokumentacji (wpisy w protokolarzu RP, tablica informacyjna, wiadomości online) II 2013r. VI 2013 r.

8. Co w wyniku monitorowania:

Udało się:

Wychowawcy klas przeprowadzili cykl zajęć o charakterze integracyjnym i są w trakcie realizowania zajęć z zakresu zapobiegania agresji i przemocy rówieśniczej.

13.12.2012 r. odbyły się spotkania uczniów z przedstawicielami Straży Miejskiej na temat zasad bezpieczeństwa, ustaw o demoralizacji oraz popełniania czynów karalnych przez młodocianych, odpowiedzialności karnej nieletnich (adekwatnie do poziomu klas).

Wszyscy nauczyciele reagują na przejawy agresji uczniowskiej z odpowiednim komentarzem.

Uczniowie spędzają przerwy (jak wyniknęło z potrzeby, nie tylko obiadowe) aktywnie. Najchętniej korzystają ze spotkań z pedagogiem i psychologiem szkolnym, następnie z pracowni plastycznej, dwa razy w tygodniu z sali gimnastycznej.

Nauczyciele pozytywnie opiniują pomoc pracowników obsługi podczas przerw w zakresie czystości. Zauważają, że ład i porządek na korytarzach oraz w toaletach w czasie przerw sprzyja bezpieczeństwu oraz higienie spędzania czasu między lekcjami przez uczniów.

Zorganizowano bank scenariuszy godzin wychowawczych oraz spotkań z rodzicami, segregator umieszczono w bibliotece szkolnej.

19.12.2012 r. odbyło się spotkanie z wychowawcami klas nt. „Szkoła jest dla uczniów bezpiecznym miejscem nauki”.

Nie udało się:

Mimo, deklarowanej gotowości pomocy nauczycielom dyżurującym członków SU Liceum w roli obserwatorów na przerwach, młodzież nie przekładała jej w działania. Ten sposób realizacji zadania, wymagałby od osób koordynujących wyciągnięcia konsekwencji wobec zadeklarowanych licealistów, które klóciłyby się z ideą pomocniczości, bezinteresowności, dobrowolności (o którą tutaj chodziło). Dlatego też zrezygnowano z tego działania.

Nie udało się rozpocząć cyklu zajęć warsztatowych dla młodzieży ze specjalistami z zakresu kształtowania umiejętności społecznych. Jednak cały czas czeka on na realizację, osoby koordynujące są w trakcie rozmów ze specjalistami i projektowaniem harmonogramu spotkań.

Zmieniono:

Formę wsparcia nauczycieli w trakcie dyżurów – ograniczenie do pomocy pracowników obsługi.

9. Termin i wyniki badania stanu końcowego (Badanie przeprowadzone tymi samymi narzędziami co stan początkowy):

	Dowód	Wynik stanu początkowego	Zakładany wynik kryterium sukcesu	Wynik stanu końcowego	Termin zbadania stanu końcowego
1.	Liczba przypadków niebezpiecznych zachowań uczniów na terenie szkoły	Poniżanie słowne 29%	Poniżanie słowne 22%	Poniżanie słowne 18,7%	23.05 – 4.06.2013 r.
		Bicie i pobicie 12,9%	Bicie i pobicie 10%	Bicie i pobicie 7,8%	23.05 – 4.06.2013 r.
		Zastraszanie i groźby 7,3%	Zastraszanie i groźby 2%	Zastraszanie i groźby 3,1%	23.05 – 4.06.2013 r.
		Wymuszenia pieniędzy i przedmiotów 2,4%	Wymuszenia pieniędzy i przedmiotów 0%	Wymuszenia pieniędzy i przedmiotów 0%	23.05 – 4.06.2013 r.
		Niebezpieczne zachowania /łamanie prawa przez uczniów wymagające interwencji Policji, Straży Miejskiej - 4,03%	Niebezpieczne zachowania /łamanie prawa przez uczniów wymagające interwencji Policji, Straży Miejskiej - 1%	Niebezpieczne zachowania /łamanie prawa przez uczniów wymagające interwencji Policji, Straży Miejskiej - 0%	23.05 – 4.06.2013 r.
2.	Ocena zachowania uczniów	Średnia ocen zachowania uczniów w szkole w pierwszym semestrze roku szkolnego 2011/2012 – 3,98	Średnia ocen zachowania uczniów w szkole w pierwszym semestrze roku szkolnego 2012/2013 – 4,2	Średnia ocen zachowania uczniów w szkole w pierwszym semestrze roku szkolnego 2012/2013 – 4.01	23.05 – 4.06.2013 r.

3.	Opinie uczniów na temat bezpieczeństwa w szkole	64,52% uczniów nie doświadczyło przemocy w szkole	78% uczniów nie doświadczyło przemocy w szkole	73,4 % uczniów nie doświadczyło przemocy w szkole	23.05 – 4.06.2013 r.
		41% uczniów niezadowolonych ze skuteczności metod i technik szkoły eliminujących codzienne zagrożenia	30% uczniów niezadowolonych ze skuteczności metod i technik szkoły eliminujących codzienne zagrożenia	10,9 % uczniów niezadowolonych ze skuteczności metod i technik szkoły eliminujących codzienne zagrożenia	23.05 – 4.06.2013 r.
		32,3% uczniów doświadczyło przemocy rówieśniczej na przerwach	17% uczniów doświadczyło przemocy rówieśniczej na przerwach	25% uczniów doświadczyło przemocy rówieśniczej na przerwach	23.05 – 4.06.2013 r.
4.	Opinie uczniów, rodziców nauczycieli na temat kar i nagród motywujących do poprawy zachowania	46% uczniów, 46,8% rodziców, 72,5 % nauczycieli wie, że w szkole istnieje system kar i nagród	100% uczniów, rodziców, nauczycieli wie, że w szkole istnieje system kar i nagród	100% uczniów, 82% rodziców, 86% nauczycieli wie, że w szkole istnieje system kar i nagród	23.05 – 4.06.2013 r.
		29,8% uczniów pochwała motywuje do dobrego zachowania	37% uczniów pochwała motywuje do dobrego zachowania	91% uczniów pochwała motywuje do dobrego zachowania	23.05 – 4.06.2013 r.

10. Wnioski z badań:

Efekty uzyskane w ramach podjętych działań (porównanie stanu początkowego z końcowym) jednoznacznie wskazują, że w większości zakończyły się one uzyskaniem zakładanych wyników (kryterium sukcesu), bądź znacznie się poprawiły.

Innym szkołom warto polecić:

- zorganizowanie banku scenariuszy godzin wychowawczych oraz spotkań z rodzicami (narzędzie pozwala na realizację działań w sposób zaplanowany i sprawdzony w praktyce, a dzięki temu skuteczny),
- wprowadzenie tzw. aktywnych przerw, w których uczniowie mogą realizować swoje zainteresowania lub uzyskać pomoc od pedagoga lub psychologa).

11. Kierunki działań w przyszłości:

Będziemy kontynuowali działania dotyczące tego celu w roku szkolnym 2013/2014, ponieważ zapewnienie bezpieczeństwa uczniom jest jednym z priorytetowych zadań naszej szkoły. Zostanie opracowany harmonogram działań, które mają utrwalić wprowadzane zmiany i przygotować do „Panelu koleżeńskiego” (termin zgłoszenia – wiosna 2014 r.).